

JAAROVERZICHT 1978 VAN "RINGGROEP DE BEER"

Onze groep is in het verslagjaar actief geweest gedurende het overgrote deel van het jaar en wel opnieuw voornamelijk in het duingebied tussen Katwijk en Wassenaar.

Geringd werden nest jongen en volwassen vogels op de Vinkenbaan. De goede resultaten zijn deels te danken aan het feit, dat de heer De Beer meer tijd dan voorheen beschikbaar had door afbouw van een deel van zijn activiteiten, deels door de belangrijke inzet van 2 assistenten, die onder volledige verantwoordelijkheid van de ringgroep werken, met name de heren P. Haasnoot te Katwijk en J. W. van Kuijk te Voorschoten.

Opmerkelijke resultaten werden geboekt bij het ringonderzoek naar de tapuit.

Er werd het bijzonder hoge broedparengetal van 33 vastgesteld en van 25 paar werden de jongen geringd (124 exemplaren).

Bijzonder plezierig te vermelden, dat nauwkeurige observatie heeft uitgewezen, dat de jongen van alle nesten zonder uitzondering voorspoedig zijn uitgevlogen; ook een aanzienlijk aantal volwassen tapuiten werd geringd, deels bij het nest, deels op de trek.

Voor het eerst werden tot 2 maal toe 2 koekoekseitjes aangetroffen in één nest van de graspieper.

Waarneming heeft uitgewezen, dat bij praktisch gelijktijdige geboorte toch binnen 24 uur één van de jonge koekoeken en de rest van het broedsel overboord ging.

Er werden 9 exemplaren geringd, maar 4 vielen aan de wezel ten prooi, terwijl één (bij heggemus) door zware regen dood ging op de kwetsbare leeftijd van + 12 dagen, omdat de verzorgende vogel het jong niet meer kon verwarmen.

Dit werd reeds eerder vastgesteld.

De kneu was goed vertegenwoordigd, maar er werden slechts 55 jongen geringd, terwijl zeker 45 nestjes werden gevonden.

Het merendeel viel ten offer aan het (te grote aantal) gaaien, die in het vinden van vooral dit soort nesten bijzonder bedreven zijn. Vermeld zijn slechts enkele feiten uit de veelheid van interessante gegevens, die in 1978 zijn verzameld.

Voor het overige wordt verwezen naar de specificatie 1978, resulterend in 1082 nest jongen, 2522 volgroeide exemplaren, totaal 3604 geringde vogels in 74 soorten.

<u>Soort</u>	<u>pulli</u>	<u>volgr.</u>	<u>totaal</u>
Dodaars		1	1
Sperwer		3	3
Blauwe Kiekendief		3	3
Bruine Kiekendief	3		3

<u>Soort</u>	<u>pulli</u>	<u>volgr.</u>	<u>totaal</u>
Torenavalk	5	7	12
Kievit	42		42
Grutto	11		11
Tureluur		1	1
Watersnip		6	6
Houtduif		1	1
Koekoek	9		9
Draaihals		1	1
Groene Specht		3	3
Gr. Bonte Specht		5	5
Kl. Bonte Specht		1	1
Veldleeuwerik	54	178	232
Boerenzwaluw	522	71	593
Huiszwaluw		1	1
Overzwaluw		24	24
Ekster	11		11
Koolmees		49	49
Pimpelmees		48	48
Zwarte Mees		84	84
Matkop		1	1
Staartmees		63	63
Boomklever		20	20
Boomkruiper		2	2
Winterkoning	4	32	36
Roodborst		39	39
Nachtegaal		18	18
Witgesterde Blauwborst		1	1
Zwarte Roodstaart		2	2
Gekraagde Roodstaart		8	8
Paapje	29	7	36
Roodborsttapuit	63	17	80
Tapuit	124	45	169
Merel		29	29
Kramsvogel		5	5
Koperwiek		7	7
Zanglijster		22	22

<u>Soort</u>	<u>pulli</u>	<u>volgr.</u>	<u>totaal</u>
Kleine Karekiet		16	16
Bosrietzanger		3	3
Rietzanger		3	3
Zwartkop		48	48
Tuinfluiten		14	14
Grasmus	5	25	30
Braamsluiper		7	7
Fitis	35	185	220
Tjiftjaf		18	18
Goudhaantje		27	27
Vuurgoudhaantje		7	7
Bonte Vliegenvanger		2	2
Heggemus	3	92	95
Graspieper	70	24	94
Boompieper	12	7	19
Gele Kwikstaart		4	4
Klapekster		1	1
Spreeuw		60	60
Ringmus		97	97
Groenling		93	93
Putter		21	21
Sijs		202	202
Kneu	55	86	141
Frater		67	67
Grote Barmsijs		35	35
Kleine Barmsijs		19	19
Europese Kanarie		1	1
Goudvink		2	2
Vink		291	291
Keep		193	193
Geelgors		3	3
Rietgors	25	62	87
Dwerggors		1	1
Grote Pieper		1	1
	<u>1082</u>	<u>2522</u>	<u>3604</u>

Er werden via de ringcentrale, het Vogeltrekstation te Arnhem, in 1978 een redelijk aantal terugmeldingen ontvangen, waarvan kortheidshalve onderstaand alléén de voornaamste worden vermeld:

Frater - vr. - 1 kj - Westduinen Den Haag	A 236622	Wass.Slag	gekontr.	04-2-78 12-11-78
Frater - vr. - volgr. Middelkerke, België	A 298061	Wass.Slag	gevangen	06-11-78 21-11-78
Grote Barmseis - vr.-1kj. Maastricht	A 236833	Wass.Slag gevangen : voor kooi		03-12-77 15-10-78
Grote Bonte Specht- 1kj. Amersfoort	K 361275	Wass.Slag	dood ge- vonden	31-08-75 09-08-78
Nachtegaal - 1kj Wass.Slag- m.- volgr.	B 158269	Sparregat Wass.	gekontr.	28-06-71 27-04-78
Ransuil- nestjong Rotterdam	6029131	Wass.Slag	verkeers- slachtoffer	23-05-74 12-09-78
Staartmees - volgr. Wassenaar De Klip	S 819727	Oekenrode	ZW-Den Haag gekontr.	21-08-74 01-04-78
Boerenzwaluw-nestjong Lussat-Frankrijk	A 253471 46.11.N 2.20	Voorschoten E	gekontr.	09-07-78 23-09-78
Boerenzwaluw- nestjong Retie, Antwerpen	A 236657 51.16 N 5.04	Voorschoten E	gekontr.	22-06-78 19-09-78
Boerenzwaluw- nestjong Halle, Brabant, België	A 253714	Stompwijk	gekontr.	29-06-78 06-10-78
Bosuul- nestjong Aerdenhout	7002619	Heemstede		18-04-78 24-08-78
Sijs - m. - 1kj Wass.Slag	S 919636	Moskwa Ribachiy	gekontr.	07-10-78 01-11-78
Sijs - m. - 1kj Ta Cenc, Gozo, Malta	A 213891 36.01.N 4.15	Wass.Slag E	gedood	08-10-77 00-01-78
Tepuit - nestjong Ouled Aïssa, Timimour, Algerië	B 217361	Berkheide-Wass.	bemachtigd	07-06-76 27-02-78
Tepuit - nestjong Wass.Slag- m. volgr.	B 394714	Wass.Slag		29-05-77 06-06-78
Torenavalk -nestjong Lemscentrale	3269655 53.26 N 6.52	Katwijk E	verkeers- slachtoffer	11-07-78 04-08-78

Zwarte Mees	A 213845	Wass.Slag	19-10-77
B_eervelde, België	51.05 N 3.53 E	gekontr.	29-10-77
Zwartkop Brussel	15 V 32705	Wanze, België	23-08-78
Wass.Slag		gekontr.	18-09-78

Onderstaand vindt u tevens vermeld een overzicht van terugmeldingen van door onze groep geringde vogels, elders teruggevangen, en van exemplaren die door anderen zijn geringd in binnen- of buitenland en door ons werden gecontroleerd.

Het betreft hier vogels geringd in de jaren 1962 t/m 1971 met een totaal van 28.319 stuks, onderverdeeld in 9.894 nestjongen en 18.425 volgroeide dieren in 131 soorten.

De soorten, met de geringde aantallen, in genoemde 10 jaar, waarvan een terugmelding werd verkregen via het Vogeltrekstation, zijn in het overzicht opgenomen met het aantal terugmeldingen, in totaal 371.

Totaal aantal terugmeldingen tussen ( ) aantal geringde vogels:

Boerenzwaluw	14 (4699)	Nachtegaal	1 (225)
Boomklever	3 (406)	Oeverloper	1 (8)
Boomleeuwerik	1 (28)	Pimpelmees	14 (578)
Boompieper	1 (100)	Putter	4 (335)
Boomvalk	1 (5)	Rietgors	8 (255)
Bosruiter	1 (12)	Ringmus	6 (893)
Fitis	14 (1149)	Roodborst	4 (587)
Frater	14 (420)	Roodborsttapuit	4 (403)
Geelgors	1 (60)	Sperwer	3 (12)
Gekr. Roodstaart	1 (112)	Spreeuw	2 (244)
Glanskop	6 (159)	Staartmees	36 (608)
Goudvink	12 (132)	Sijs	27 (1139)
Graspieper	16 (1294)	Tapuit	2 (440)
Groene Specht	5 (26)	Tjiftjaf	4 (390)
Groenling	11 (1020)	Torenlak	6 (19)
Grote Barmsijs	2 (84)	Tuinfluitter	1 (143)
Heggemus	5 (784)	Veldleeuwerik	1 (164)
Keep	18 (1533)	Vink	18 (3595)
Kievit	7 (152)	Vlaamse Gaai	2 (41)
Kleine Barmsijs	4 (112)	Waterhoen	2 (85)
Kleine Karekiet	1 (48)	Waterral	1 (1)
Kleine Plevier	1 (13)	Watersnip	15 (222)
Kneu	16 (1163)	Winterkoning	1 (209)
Koolmees	14 (850)	Witte Kwikstaart	2 (107)
Koperwiek	1 (55)	Zanglijster	13 (587)
Kokmeeuw	1 (25)	Zwarte Kraai	2 (6)
Kuifeend	5 (26)	Zwarte Mees	1 (306)
Meerkoet	3 (23)	Zwartkop	1 (288)
Merel	9 (489)	Zilvermeeuw	1 (14)

De ringgroep, thans bestaande uit de heren C. van Deursen en H. F.M. de Beer, actief geassisteerd door de bovengenoemde medewerkers, ontleent de naam aan de nestor van een klein groepje ringers, de heer H. F.M. de Beer. Wegens gezamenlijk opereren en ook ter vereenvoudiging van het administratieve werk der ringcentrale te Leiden, later Arnhem, werd die naam gekozen. In de verslagperiode 1962-1971 bleef het ringen van nest jongen van vooral kleinere zangvogels een specialiteit van de groep.

Dat ringen van nestjongen was al veel langer een voorkeur van de heer De Beer. In later stadium werd zijn kennis overgedragen en overgenomen door de here J. van Alphen, G. van Tol en C. van Deursen.

Het gemeenschappelijk optreden leidde en leidt tot frappante resultaten. Jaren achtereen werden van enkele typische duinbewonende vogelsoorten vrijwel alle nederlandse nestjongen door deze groep geringd.

Hoewel door afstuderen van twee groepsleden in de verslagperiode een einde kwam aan die samenwerking, door vestiging elders, is de opgedane ervaring met het ringen van nestjongen nog steeds een belangrijk werk van de verkleinde groep.

Zo nauw betrokken bij het bekoorlijke duingebied tussen Wassenaar en Kat- wijk kunnen wij vaststellen, dat het beleid in deze van Staatsbosbeheer en Duinwaterleiding, getuigt van grote toewijding en kunde, gelet op het belang van de noodzakelijke rekreatie, zo dicht bij grote steden, en de economische noodzaak van de waterwinning.

De door ons vastgestelde schade t.g.v. de rekreatie is beperkt te noemen, vooral nu scherp wordt toegezien, dat geen honden meer loslopen en er een uitstekend toezicht wordt gehouden door de 3 medewerkers van Staatsbosbeheer.

Wel zullen wij er vrede mee moeten hebben, dat sommige interessante soorten, die grote kavels nodig hebben en rust in hun territorium, reeds verdwenen zijn of definitief gaan verdwijnen. Daartoe moeten o.a. worden gerekend:

nachtzwaluw, grauwe klauwier, grote lijster, steenuil, boomvalk, ransuil, kleine plevier en boomleeuwerik

Andere soorten zullen weliswaar niet verdwijnen, maar de populatie zal onvermijdelijk teruglopen.

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken, dat in het bestudeerde gebied het aantal wezels te groot is, gelet op het aanzienlijk aantal nesten van graspieper en veldleeuwerik, dat een ontijdig einde vond. Ook de zeer fraaie bunzing werd in toenemende mate waargenomen.

Stellig is ook de populatie van gaaien en eksters te groot, en tèn talrijk vormen zij een rechtstreekse bedreiging voor de zangvogels en de weidevogels.

Tot slot van dit verslag onze bijzondere dank aan de autoriteiten, die onze activiteiten mogelijk maken en voor de uitstekende samenwerking met o.a. Vogeltrekstation, Staatsbosbeheer en Politie.

Wij realiseren ons terdege dat de ons geboden faciliteiten uitsluitend kunnen worden verleend op grond van het wetenschappelijk onderzoek en de toewijding onzerzijds voor de terreinen met alles wat daarin leeft en groeit. Steeds zijn wij beschikbaar voor informatie, overleg of advies, waar het betreft het belang van het duingebied in al haar facetten.

C. van Deursen

H.F.M. de Beer